

KULTUR KUNST

ANBEFALT

Utgivelser og arrangementer vi liker.

PODKAST

The Lovecraft Investigations: The Shadow Over Innsmouth (BBC, 2020)

I 2020 er H. P. Lovecrafts monstrose kosmologi overalt, men få av adaptasjonene og pastisjene på hans forfatterskap er verdt å bruke tid på. Julian Simpsons hørespillserie *The Lovecraft Investigations* er et hederlig unntak, og er både adaptasjon, videreføring og dramatiserte fotnoter i ett. I den tredje serien *The Shadow over Innsmouth* fortsetter podkasterne Matthew Heawood og Kennedy Fisher å vikle seg inn i plottmomenter og konspirasjoner fra Lovecrafts fortellinger, samtidig som de trekker inn elementer fra vår egen virkelighet og Simpsons eget *Pleasant Green*-univers. Resultatet er usedvanlig god og smart hørespillunderholdning.

Aksel Kielland

ALBUM

Harald Lassen: *Human Samling* (Jazzland Recordings, 2020)

Saksofonist Harald Lassen er en energisk og frittalende representant for den blomstrende, norske ung(gammel)jazzen – en kar som vet å sette skapene på plass. To år etter den glitrende *Eventyrer* med bandet Lassen følger han opp under fullt navn, men med samme besetning bak seg, og resultatet er en fargerik samling låter som stikker seg ut i hver sin retning. Musikk som med en søkende mine tar uventende retninger over tradisjonelle linjer og grenser, og som byr på både underfundige og stolte musikalske uttalelser.

Ando Woltmann

ALBUM

Koppen: *The Movie* (Metronomicon Audio/Musikkoperatørene, 2020)

Koppen er toppen, en standhaftig artist i miljøet rundt det snurrige undergrunn-selskapet Metronomicon Audio og dessuten en av Oslos ivrigste formidlere av japansk kultur. *The Movie* er et gøyalt gjenhør med Koppens godt gjærede blanding av hiphop, funk, dub, boogie og elektronisk musikk, tekstene friske og passe breiale, og innfallene hyppige og kreative. Har du allerede spilt i stykker den siste EP-en til Sex Judas (som du burde), er Koppen et fint sted å fortsette turen inn i hovedstadens musikkjungel.

Ando Woltmann

Forskyvninger: Martin Sæther har funnet frem ubrukte papirservietter fra ulike tiår. De tynne serviettlagene er skilt fra hverandre, revet i mindre biter og forsiktig satt sammen på håndlagede våte papirer.

FOTO: ISTVAN VIRAG / FEMTENESSE

KUNST

Fra munn til vegg

Når Martin Sæther stryker og bretter servietter, blir hverdagens mest unnselige former som klenodier å regne.

Martin Sæther
MIN STRIE
Galleri Femtenesse
Fra 7. november til 5. desember

Jeg står på hjørnet av Ila pensjonat i Oslo en kald fredag ettermiddag. Det som ble bygget som et hybelhus for «selvheverende kvinner saavel av arbeiderklassen som av forretningsstanden», ble innviet for snart hundre år siden. I dag huser det om lag nitti kommunale atelierer. Inngangspartiet er anonymt, grått og nedstøvet fra rundkjøringen på Alexander Kiellands plass. Bygningens ellers så skittengule volumer sender tankene til byråkratier fra en for lengst forgangen tid. Kun en liten messingplakett på 3 x 7 centimeter, med gallerinavnet Femtenesse og galleriinnhaverens telefonnummer inngravert, antyder riktig adresse. Jeg ønskes velkommen inn, og går opp noen trapper forbi den gamle resepsjonen opp dit Martin Sæthers uvanlige utstilling befinner seg, i tredje etasje.

Om vi nå kunne spolt tilbake til da jeg leste pressemeldingen første gang, og lot utstillingens tittel, *Min strie*, synke inn, ville man i langsom film, sett kritikerens ansikt bilde for bilde, forandre seg fra overrasket og spørrende via oppgitt og skeptisk, til bildesekvensen ble avsluttet med et bredt glis, to korte og en lang ha, ha, haaaa, samt et hikst!

Godt begrunnet. Et øyeblikk er det nemlig fristende å se hele ideen bak utstillingen som en spøk. Men den komiske og plumpe tittelen viser seg likevel godt begrunnet og vel så det. Martin Sæther har funnet frem ubrukte papirservietter fra ulike tiår. Deretter er de tynne lagene, som utgjør serviettens anatomi, skilt fra hverandre, revet i mindre biter og forsiktig satt sammen på tykke, håndlagede våte papirer.

Det som skjer da (og faktisk uten lim og andre virkemidler), er at servietten preges inn i papirstrukturen (som er påfallende ruglete og lik strietapets). Servietten går altså i ett

med papiret, som om den ble trykket eller tatovert inn. Bortsett fra en noe uvanlig produksjonsprosess, deler verkene mange av de formale problemstillingene som andre bilder forholder seg til, med tanke på komposisjon og billedbygging. Det er bare så inn i hampen lett gjort, med humor, overskudd og glimt i øyet.

Aktiverer hodet. Noen av bildene består av enkeltstående serviettdesign og kun minimale forskyvninger og mellomrom, mens andre kombinerer ulike design, og tar inn bittesmå fragmenter, som en liten prikk, en stripe, eller en mønsterremse fra andre servietter. Enkelte ganger leser man lett inn naive motiver, som en dør eller et vindu, i de negative formene, som er like aktive som serviettdelene i bildene. Av og til putter Sæther små abstrakte detaljer inn i bildene, som han har tegnet og skrevet ut på tilsvarende tynt papir. Men som regel er det serviettriftene, og de hvite mellomrommene som skaper linjer, strek og rytmer i kompo-

sisjonene. De små grepene aktiverer bildene, men fremfor alt hodene våre, som møter veggen bokstavelig talt, ettersom det søker mening i de minimale og ukjente formene.

Med denne relativt lille utstillingsaffæren stikker Martin Sæther fingeren i kunsten, og løfter serviettens ubetydelighet over og ut av det rent praktiske, opp til en høyere estetisk sfære. Det gjør at vi kan øyne visuelle muligheter i andre trivialiteter også. Det meningsløse blir med andre ord satt på prøve, siden blikket utfordres til å se mening i det aller minste. Og er det ikke nettopp noe av dette kunst også handler om, å løfte bagateller til nye uante størrelser, lade dem og gi dem ny mening, uansett om det er romaner, musikk eller bilder vi snakker om?

Arbeidene er gjort med leken vilje og lyst, er pene å se på, og som kronen på verket er de nydelig innrammet av kunstneren selv. Hatten av for Martin Sæthers preserverte servietter, og deres fremtidige bruk som veggens gleder, istedenfor bordets.

Aleksi Mannila